

**ZARZĄDZENIE Nr 42
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 24 grudnia 2003 r.

w sprawie nadania statutu urzędom kontroli skarbowej

Na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Urzędom kontroli skarbowej nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

MINISTER FINANSÓW: Andrzej Raczko

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej-finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 32, poz.301, Nr 43, poz. 378 i Nr 93, poz. 834)

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 141, poz. 1178, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 84, poz. 774, Nr 137, poz. 1302, Nr 139, poz. 1326 i Nr 199, poz. 1939.

STATUT URZĘDÓW KONTROLI SKARBOWEJ

§ 1.

1. W skład urzędu kontroli skarbowej, zwanego dalej „urzędem”, wchodzi następujące komórki organizacyjne:
  - 1) o charakterze merytorycznym:
    - a) analiz i planowania,
    - b) informatyki,
    - c) kontroli podatkowej,
    - d) kontroli podatku od towarów i usług,
    - e) kontroli nieujawnionych źródeł przychodów,
    - f) kontroli transakcji między podmiotami powiązаными,
    - g) kontroli obrotu towarowego z zagranicą,
    - h) kontroli środków publicznych,
    - i) kontroli środków Unii Europejskiej,
    - j) postępowań przygotowawczych,
    - k) obsługi prawnej,
    - l) kontroli wewnętrznej,
    - m) dokumentacji skarbowej,
    - n) realizacyjne;
  - 2) o charakterze ogólnym:
    - a) kadr, szkolenia zawodowego i spraw socjalnych,
    - b) spraw administracyjno-gospodarczych,
    - c) księgowości,
    - d) ochrony informacji niejawnych.
2. Dyrektor urzędu może, po uzyskaniu akceptacji Departamentu Kontroli Skarbowej Ministerstwa Finansów, utworzyć komórkę lub komórki organizacyjne nie wymienione w ust. 1.
3. Komórki organizacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, d, e, f, i oraz pkt 2 lit. d, mogą działać jako samodzielne komórki organizacyjne albo wchodzić w skład wydziału lub oddziału.
4. Inspektorzy kontroli skarbowej zatrudniani są jedynie w komórkach organizacyjnych o charakterze merytorycznym.

§ 2.

Do zakresu działania komórek organizacyjnych urzędu należą w szczególności:

1) komórki organizacyjnej analiz i planowania:

- a) w zakresie analiz i planowania:
  - zbieranie informacji i ich przetwarzanie dla potrzeb kontroli skarbowej przez identyfikowanie i charakteryzowanie obszarów działalności gospodarczej i funkcjonujących tam podmiotów gospodarczych z punktu widzenia potencjalnych uszczupień podatkowych, w tym również pod kątem typowania podmiotów do kontroli,
  - prowadzenie działalności analitycznej i prognostycznej w odniesieniu do negatywnych zjawisk, występujących w obszarze właściwości kontroli skarbowej,
  - sporządzanie informacji, sprawozdań, opracowań i analiz zbiorczych z kontroli realizowanych przez urząd,
  - analizowanie informacji zawartych w prasie, dotyczących zdarzeń mających związek z zakresem działania kontroli skarbowej,
  - współdziałanie z innymi urzędami kontroli skarbowej, urzędami skarbowymi, izbami skarbowymi, organami celnymi, właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Finansów, Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej oraz innymi instytucjami, w szczególności z Najwyższą Izbą Kontroli, Prokuraturą oraz Policją, w zakresie gromadzenia i przetwarzania informacji wykorzystywanych do opracowywania planów kontroli,
  - opracowywanie projektów okresowych planów kontroli oraz koordynowanie przygotowywania propozycji do planu zgłaszanych przez ośrodki zamiejscowe urzędu,
  - opracowywanie kryteriów typowania podmiotów do kontroli,
  - weryfikacja wniosków o wszczęcie kontroli skarbowej,
  - analizowanie przebiegu realizacji planu kontroli i przekazywanie informacji w tym zakresie kierownictwu urzędu,
  - współpraca z organami administracji państwowej w zakresie koordynacji czynności kontrolnych,
  - prowadzenie okresowej sprawozdawczości na potrzeby Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, Departamentu Kontroli Skarbowej Ministerstwa Finansów oraz urzędu;
- b) prowadzenie ewidencji w zakresie: wniosków o wszczęcie kontroli, upoważnień, wyników postępowań kontrolnych, odwołań od decyzji, wpłat z decyzji oraz innych ewidencji zgodnie z wytycznymi Departamentu Kontroli Skarbowej Ministerstwa Finansów oraz dyrektora urzędu;
- c) obsługa prasowa;

2) komórki organizacyjnej informatyki:

- a) nadzór nad eksploatacją sprzętu i oprogramowania w urzędzie;
- b) administrowanie sieciami lokalnymi;
- c) organizowanie, wspólnie z innymi komórkami, zakupów sprzętu informatycznego;
- d) współpracę z użytkownikiem wewnętrznym i zewnętrznym w zakresie przetwarzania i przekazywania danych z systemów informatycznych;
- e) organizację szkoleń w zakresie obsługi narzędzi informatycznych;

3) komórki organizacyjnej kontroli podatkowej:

- a) prowadzenie kontroli źródłowej w zakresie niezbędnym do ustalenia zobowiązania podatkowego;

- b) kontrola rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych;
- c) badanie prawidłowości stosowania cen urzędowych, a także cen umownych w zakresie objętym ograniczeniami swobodnego kształtowania ich poziomu;

4) komórki organizacyjnej kontroli podatku od towarów i usług :

- a) kontrola transakcji przeprowadzanych przez podmioty krajowe;
- b) kontrola transakcji przeprowadzanych z podmiotami z Unii Europejskiej, zleconych przez inne państwa członkowskie;
- c) zbieranie i przekazywanie informacji o wewnątrzspółnotowych transakcjach dokonywanych pomiędzy podatnikami z Unii Europejskiej;
- d) występowanie z zapytaniami do administracji podatkowych państw Unii Europejskiej o udzielenie informacji szczegółowych, w zakresie przeprowadzanych transakcji pomiędzy podmiotami gospodarczymi z Unii Europejskiej;

5) komórki organizacyjnej nieujawnionych źródeł przychodów:

- a) ujawnianie i kontrola niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej;
- b) kontrola źródeł pochodzenia majątku, w przypadku niezgłoszenia do opodatkowania działalności gospodarczej;
- c) kontrola dochodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów;

6) komórki organizacyjnej kontroli transakcji między podmiotami powiązаныmi:

- a) badanie cen transferowych stosowanych w transakcjach między podmiotami powiązаныmi pod kątem wykorzystania ich do zaniżenia podstaw opodatkowania;
- b) kontrola prawidłowości wykonywania obowiązku prowadzenia szczególnej dokumentacji podatkowej transakcji;
- c) realizacja jednoczesnych kontroli podatkowych, na podstawie porozumień z administracjami podatkowymi innych państw lub uregulowań unijnych oraz prowadzenie wielostronnych kontroli w zakresie cen transferowych w ramach Programu Fiscalis;
- d) badanie przestrzegania przez rezydentów i nierezydentów ograniczeń i obowiązków określonych w przepisach prawa dewizowego, a także warunków udzielonych na ich podstawie zezwoleń, zezwoleń dewizowych i zezwoleń na prowadzenie działalności kantorowej;
- e) uczestnictwo w wymianie informacji podatkowych z administracjami podatkowymi innych państw, zgodnie z procedurą określoną w umowach międzynarodowych oraz na podstawie posiadanych upoważnień;

7) komórki organizacyjnej kontroli obrotu towarowego z zagranicą:

- a) kontrola zgodności z prawem przywozu towarów dopuszczonych do obrotu na polskim obszarze celnym lub mających inne przeznaczenie celne oraz wywozu za granicę;
- b) ujawnianie i kontrola towarów nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny;
- c) weryfikacja, analiza i ocena materiałów uzyskanych w toku kontroli;
- d) współpraca z innymi instytucjami i urzędami w zakresie kontroli podmiotów dokonujących obrotu lub pośredniczących w obrocie z zagranicą;
- e) kontrola w zakresie prawidłowości opodatkowania podatkiem akcyzowym;

8) komórki organizacyjnej kontroli środków publicznych:

- a) kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi w jednostkach i podmiotach wydatkujących, przekazujących i otrzymujących te środki;
- b) kontrola zasadności udzielania i prawidłowości wykorzystania dotacji, pożyczek i kredytów udzielonych ze środków pochodzących ze źródeł publicznych;
- c) kontrola rzetelności wypełniania zobowiązań wynikających z udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji oraz kontrola zgodności wykorzystania środków, których spłatę poręczył lub gwarantował Skarb Państwa, z ich przeznaczeniem;
- d) kontrola wykonania kontraktów, realizowanych w ramach kredytów rządowych udzielonych przez Polskę rządów innych krajów, na mocy umów o udzielenie kredytów;
- e) kontrola prawidłowości rozliczania z budżetem państwa jednostek gospodarki pozabudżetowej;
- f) kontrola prawidłowości ustalania, rozliczania i terminowości odprowadzania dochodów budżetowych oraz innych należności budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych;
- g) kontrola celowości i zgodności z prawem wykorzystania i rozporządzania mieniem państwowym;
- h) kontrola wykorzystania mienia otrzymanego od Skarbu Państwa oraz kontrola prawidłowości prywatyzacji mienia Skarbu Państwa;
- i) przygotowywanie i przekazywanie zawiadomień do właściwych rzeczników dyscypliny finansów publicznych o stwierdzonych w toku kontroli naruszeniach dyscypliny finansów publicznych;
- j) przekazywanie, do właściwych organów państwowych lub sprawujących nadzór nad jednostką kontrolowaną not sygnalizacyjnych, informujących o ujawnionych w toku kontroli nieprawidłowościach dotyczących gospodarowania środkami publicznymi;
- k) analizowanie stanu rozpatrzenia przekazanych not sygnalizacyjnych i skierowanych zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych;

9) komórki organizacyjnej kontroli środków pochodzących z Unii Europejskiej:

- a) kontrola wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych;
- b) kontrola prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych;
- c) gromadzenie dokumentacji związanej z wykonywanymi kontrolami oraz sporządzanie informacji syntetycznej z wykonanych kontroli;
- d) gromadzenie i analiza aktów prawa wspólnotowego, podręczników i procedur dotyczących środków pochodzących z Unii Europejskiej i kontroli ich wykorzystania;
- e) udział, na zasadach konsultacji, w tworzeniu i doskonaleniu procedur związanych z wykonywaniem kontroli środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych;
- f) gromadzenie danych, umożliwiających przygotowanie syntetycznych informacji na temat działalności komórki;

10) komórki organizacyjnej postępowań przygotowawczych:

- a) prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach ujawnionych z zakresu kontroli skarbowej;

- b) wykonywanie zadań, polegających na występowaniu przed sądem inspektorów kontroli skarbowej w charakterze oskarżyciela publicznego;
- c) utrzymywanie stałej współpracy z innymi organami, w szczególności z organami ścigania w celu zapobiegania, ujawniania i zwalczania przestępczości;
- d) prowadzenie ewidencji postępowań przygotowawczych dla celów sprawozdawczych;

11) komórki organizacyjnej obsługi prawnej:

- a) wydawanie opinii oraz udzielanie wyjaśnień w zakresie stosowania prawa;
- b) wykonywanie zadań w zakresie reprezentowania urzędu w postępowaniu sądowym i administracyjnym;
- c) informowanie o zmianach w obowiązującym stanie prawnym w zakresie działania urzędu;
- d) opiniowanie projektów rozstrzygnięć w szczególności, decyzji, postanowień i wyników kontroli;
- e) sygnalizowanie przypadków nieskuteczności lub niespójności przepisów prawnych oraz wnioskowanie o ich zmianę;

12) komórki organizacyjnej kontroli wewnętrznej:

- a) współdziałanie w kontrolach resortowych, prowadzonych w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- b) opracowywanie projektów planów kontroli wewnętrznych, stosownie do wytycznych dyrektora urzędu;
- c) przeprowadzanie i koordynowanie kontroli wewnętrznych w komórkach organizacyjnych urzędu;
- d) prowadzenie niezbędnej dokumentacji, związanej z wykonywaniem czynności w zakresie kontroli wewnętrznej;
- e) przygotowywanie projektów zaleceń pokontrolnych, mających na celu eliminację stwierdzonych nieprawidłowości;
- f) sprawdzanie realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych;
- g) audyt wewnętrzny;
- h) ujawnianie i sygnalizowanie zagrożeń, w szczególności możliwości popełnienia nadużyć i przestępstw, o których mowa w art. 228-231 Kodeksu karnego przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi do spraw finansów publicznych;
- i) nadzór nad prawidłowością i terminowością rozpatrywania i załatwiania skarg napływających do urzędu;
- j) kontrola oświadczeń majątkowych, osób zobowiązanych do ich składania, zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, a także osób zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych na podstawie odrębnych przepisów;
- k) wykonywanie innych zadań zleconych przez dyrektora urzędu i dyrektora Departamentu Kontroli Skarbowej Ministerstwa Finansów;

13) komórki organizacyjnej dokumentacji skarbowej - wykonywanie zadań, o których mowa w rozdziale 4 ustawy o kontroli skarbowej;

14) komórki realizacyjnej - wykonywanie zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3, 12 i 13, art. 2a ust. 1 oraz art. 3 pkt 4 ustawy o kontroli skarbowej z wykorzystaniem uprawnień, o

których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 11d ust. 1, art. 11e ust. 1 i art. 11f ust. 1 ustawy o kontroli skarbowej;

15) komórki organizacyjnej kadr, szkolenia zawodowego i spraw socjalnych:

- a) przygotowywanie dokumentacji kadrowej niezbędnej do inicjowania i realizowania polityki kadrowej, szkoleniowej i socjalnej;
- b) organizowanie naboru kandydatów do służby cywilnej;
- c) prowadzenie spraw osobowych pracowników;
- d) kontrola dyscypliny pracy;
- e) prowadzenie i koordynacja spraw dotyczących ocen pracowników;
- f) prowadzenie spraw socjalnych;
- g) organizacja szkoleń, w tym wewnętrznych i kaskadowych, z zakresu bieżących potrzeb urzędu;
- h) organizowanie służby przygotowawczej pracowników korpusu służby cywilnej i praktyk dla kandydatów na stanowiska inspektorów kontroli skarbowej;
- i) prowadzenie baz danych dotyczących kwalifikacji oraz szkoleń i staży odbytych przez pracowników wykonujących kontrole środków pochodzących z Unii Europejskiej;
- j) prowadzenie spraw związanych z doskazywaniem i doskazywaniem zawodowym pracowników;

16) komórki organizacyjnej spraw administracyjno-gospodarczych:

- a) prowadzenie spraw eksploatacyjnych, remontowych i inwestycyjnych z zachowaniem przepisów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów ustawy o zamówieniach publicznych;
- b) administrowanie składnikami majątkowymi;
- c) prowadzenie spraw gospodarczo-zaopatrzeniowych, bezpieczeństwa, higieny pracy i przeciwpożarowych;
- d) obsługa administracyjno-kancelaryjna;
- e) prowadzenie archiwum zakładowego;
- f) ochrona fizyczna jednostki;

17) komórki organizacyjnej księgowości:

- a) prowadzenie rachunkowości jednostki budżetowej;
- b) planowanie budżetowe i sprawozdawczość;
- c) analiza budżetowa;
- d) opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości;
- e) organizacja obiegu i kontroli dokumentów;
- f) prowadzenie kontroli finansowej w zakresie dysponowania środkami publicznymi;
- g) prowadzenie rachuby płac i obsługi kasowej pracowników;

18) komórki organizacyjnej ochrony informacji niejawnych:

- a) ochrona informacji niejawnych, w tym prowadzenie kancelarii tajnej;
- b) ochrona systemów i sieci teleinformatycznych;
- c) obrona cywilna;
- d) kontrola ochrony informacji niejawnych;
- e) prowadzenie postępowań sprawdzających.

§ 3.

1. W ośrodkach zamiejscowych tworzy się komórki organizacyjne, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a-m, z zastrzeżeniem ust. 2-3.
2. Ze względu na warunki i specyfikę regionu, na terenie którego funkcjonują ośrodki zamiejscowe, dyrektor urzędu może odstąpić od tworzenia niektórych komórek organizacyjnych, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a-m.
3. Do realizacji zadań o charakterze ogólnym, w ośrodku zamiejscowym, tworzy się jedną komórkę organizacyjną.

§ 4.

1. Przy urzędzie mogą być utworzone gospodarstwa pomocnicze na podstawie odrębnych przepisów.
2. Zakres działalności wykonywanej przez gospodarstwa pomocnicze podlega zatwierdzeniu przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

§ 5.

1. Dyrektor urzędu ustala regulamin organizacyjny urzędu stosując zasady określone w § 1-3.
2. Regulamin organizacyjny powinien określać:
  - 1) strukturę organizacyjną urzędu;
  - 2) szczegółowy zakres działania komórek organizacyjnych w urzędzie;
  - 3) zasady organizacji pracy urzędu;
  - 4) zakres nadzoru sprawowanego przez dyrektora i wicedyrektorów z uwzględnieniem § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie organizacji urzędów kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 96, poz. 856);
  - 5) zakres stałych uprawnień wicedyrektorów, naczelników wydziałów i innych pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych do podejmowania decyzji i przedstawiania stanowiska urzędu w określonych sprawach.
3. Dyrektor urzędu ustala zakres czynności pracowników urzędu.

§ 6.

Regulaminy organizacyjne urzędów kontroli skarbowej podlegają zatwierdzeniu przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.